Ассаламу гІалайкум

ЦІумадисезул гьаракь

Голос Цумады

2018 соналъул 2 февраль РУЗМАН

№ 5 (7493)

Газета бахъизе байбихьана 1937 соналъул 1 декабралда

Багьа 8 гъурущ

12+

ЦІУМАДА РАЙОНАЛЪУЛ ГАЗЕТА - ЦУМАДИНСКАЯ РАЙОННАЯ ГАЗЕТА

Данделъи

Токалъул мухъалъул суалалда сверухъ бахІс ккана

Райадминистрациялда тІобитІараб ирградулаб данделъиялда рорхана чара гьечІого хІажатал суалал.

30 январалда райадминистрациялда районалъул бетІер АнвархІажи Вечедовас тІобитІана учреждениябазулгун организациябазул нухмалъулел, росабазул администрациябазул бутІрул ва райадминистрациялъул жавабиял хІалтІухъаби гІахьаллъараб данделъи.

Данделъиялъул байбихьуда к1алъазе вахъарав районалъул рагъулав комиссар ХІабиб ХІабибовас баян гьабуна районалда мобилизациялъулаб

хІалтІул ахІвал-хІал. Гьеб хІалтІулъ ругел гІоларел рахъал жакъа кьоялъул гурел, гьоркьанго рачІарал гІунгутІаби кколилан абуна рагъулав комиссарас.ГьелъиегІиллаги нухмавлъулезул гьеб хІалтІудехун бугеб тІаса-масагояб бербалагьи кколебльи бихьизабуна гьес. Кьокьабго заманалда жаниб мобилизациялъулаб хІалтІи букІине кколеб даражаялда гІуцІизе кколеблъи лъазабуна ХІабиб ХІабибовас. Гьеб суал жиндирго хал ккеялде босана районалъул бетІерасги.

ЦІаккеялдаса цІуниялда хурхун районалда бугеб ахІвал-хІалалъул бицун кІалъазе вахъарав райадминистрациялъул хІалтІухъан МухІамад Сиражудиновас бихьизабуна гьеб рахъалъ росабалъ бугеб цІакъго разилъи гьечІеб хІалтІиги, гьелда сверухъ бегавулзабазул гьечІеб жавабчилъиги.

Данделъиялда цІакъго кІвар цІикІкІараб бахІсилаб суалльун ккана электросетальул районалда бугеб производственнияб участкаялъ араб соналъ гьабураб хІалтІул хІасил гІенекки. Гьеб суалгун кІалъазе вахъарав

гьеб идараялъул нухмалъулев МахІач Гъазиевасул хІалтІудаса разилъи гьечІел гІемерисел бегавулзаби журана бахІсалде. Гьеб идараялъул хІалтІудаса рази гьечІолъи загьир гьабуна Эчеда росдал администрациялъул бетІер ГІабдурашид КъурамухІамадовас, Къеди росдал администрациялъул бетІерасул заместитель СагІадулаев МухІамадхІабибица. Эчеда майданалда бугеб подстанциялда вукІарав лъабго хІалтІухъанасул кІиго хутІизавун вуго. Кин гьенив сордокъоялъ

кІиго хІалтІухъан хІалтІилев? Гьеб ккола Хьаргаби ГЭСалъул нухмалъиялъул нилъедахун бугеб ургъел гьечІолъийилан абуна ГІабдурашидица. Гьеб рахъалъ гІей гьабулареб хІал бугилан хьварщикІалахъехунгун эхедемухъалдейилан бицана

гьеб мухъалъул цо-цо бегавулзабаз. Гьединго бит1арав-мекъав ватизе к1олареб хабар ккана токалъул счетчиказул мекъал рихьизариязда рекъон гІадамазда тІад кколарел гІарцал лъолел ругин абураб суалада сверухъги. Гьелъул хІакъалъулъ рахІат хун бицана энергосбыталъул районалда бугеб отделалъул нухмалъулев МухІамадхІажи ГІалиевас. БахІсалда жуварав

районалъул прокурор Ильяс Вакиловас бихьизабуна гьеб иш, бицунхъе батани, данде кколаребльи. Гьединго прокурорас законалъул тІалабаздалъун бичІчІизабуна МахІач Гъазиевасда росабалъ токалъул мухъ жалго лъугьун росдал халкъалъ къачІазе бегьулареблъи, гьениб цо кинаб бугониги тІалихІкъосараб лъугьа-бахьин ккани, жаваб жинца кьезе кколеблъиги. Райсобраниялъул депутат Аслудин ГІумаровас абуна кинниги бичІчІуларин, щай бетІергьанчияс жиндиего бокьараб счетчик лъезе бегьулареб, мекъса хІалтІизе бегьулеб токалъул идараялъ бихьизабураб гурони, гІадамазул гІемерисел гІарзалги ругелъул

гьез лъурал счетчиказ мех-мехалъ мекъал рихьизарилял кьолел ругилан абунги..

Токалъул мухъал къачІазе ккелин абурал суалалъе МахІач Гъазиевас абулеб буго гьел мурадазе гІоло жиндие гІураб гІарацги гьечІин бихьизабун ва къваригІараб къайи-къоноги кьолеб гьечІилан. Хисизе хІубалги кваралги гьечІони, щиб гьабилеб росдал бегавуласги, гьединго гІураб къадаралда гьелъие къайи-къоноги гІараци хІукуматалъги кьолеб гьечІони,- МахІач Гъазиевасги?

ХІасил: «Хъабчил квализе да кього рукъи барав» мискинчиясда тІад жиндир заманалъ токалъухъ гІарац кьечІони, гІакІаги къотІулеб буго, гьесие, гьабураб къотІиялда рекъон, гІураб къуват токалъулги гьечІо чІезабулеб, цо дагьабго гьури пуни, гьебги буго батІалъизабулеб.

Гьебги битІараб гьечІо! Ургьизе ккела. Росдал жамагІатги электросетальул нухмальулелги цадахъ рекъон хІалтІани, гІадамазе рахІатхвейги дагьаб букІина, жидерго хІалтІиги берцинлъила.

Эчеда майданалда бугеб подстанциялъул хІалтІулъ ругел гІунгутІабазул ва гьениб хІалтІуе бугеб санагІалъи гьечІолъиялъул хІакъалъулъ жиндирго пикру загьир гьабуна районалъул бетІерас. Гьеб суал гьес жиндирго халккеялдеги босун буго.

Районалда цогояб информациялъулаб гІатІилъи букІинаби ва халкъалъул цІикІкІунисеб къадар телевидениялдалъун хьезаби мурадалда информациялъулал гьинал цифрабазулаб телевидениялде бачиналъе гІоло районалда гьаризе кколел хІалтІабазул бицун кІалъазе вахъана РПТЦялъул Дагъистаналъул филиалалъул нухмалъулесул заместитель Альфред Акимов. Хас гьабун гьес бицана Инхокъвари магІарда телевидениялъе вышка лъеялъе районалъул нухмалъиялъгьабураб ва хадубккун гьабизе кколеб хІалтІул. Гьесул рагІабазда рекъон, хІукуматалъул къуваталдалъун гьеб хІалтІи рагІалде щвезехъинги гьечІо.

Данделъиялъул ахиралда АнвархІажи Вечедовас халгьарурал суалазда хурхун тІадкъаял къуна гьеб иш тІадал идарабазул нухмалъулезе.

ГІубайдула Малачдибиров

Шапакъаталдалъун кIодо гьавуна

ГIорхъолъа рорчIарал ахIвал-хIалаздаса ракь ва халкъ цIуни цебетIезабиялъулъ ва камиллъизабиялъулъ гьабураб хIалтIуе гIоло ва Гражданияб оборона гIуцIаралдаса 85 сон тIубаялда бан Россиялъул МЧСалъул Дагъистаналда бугеб БетIераб Управлениялъ МЧСалъул ракIалда щвеялъул медалалдалъун кIодо гьавуна нилъер районалъул бетIер АнвархIажи Вечедов.

Баркула АнвархIажи Вечедовасда гьеб шапакъат, гьарула хадурккун хIалтIулъ церетIеял.

Хехаб кумек

Баркала загьир гьабулеб буго

29 январалда захIматго унтизе байбихьана нижер росулъа Муслимат Къурбанова. Гьелъухъ вакизе щварав погранзаставаялъул фельдшерас лъазабуна унтарай хехго МахIачхъалаялде щвезайзе кколилан. Дица ахIи бана Агъвалибе, райадминистрациялъул диспетчеразулаб пункталде. Автомашинабазе шагьранух гьечIеб Хушетибе ине райбольницаялъул хIалтIухъабазе санагIатаблъун ккечIо ахIуд рахьине. Районалъул ва больницаялъул нухмалъиялъ хехаб къагIидаялъ бухьен гьабуна Дагъистаналъул сахлъи цIуниялъул министрасулгун. Министр Танка Ибрагьимовас хехаб къагIидаялда къаси мехалъ Хушетибе битIана тохтурзабазул къукъагун вертолет. Медицинаялъулаб тIоцебесеб кумекги гьабун, Муслимат Къурбанова къаси сагIат ичIгоялда йитIана МахIачхъалаялде.

Хушет росдал администрациялъ, жамагIаталъ ва гIагарлъиялъ баркала загьир гьабулеб буго районалъул нухмалъиялъе, Танка Ибрагьимовасе ва республикаялъул медицинаялъул гIорхъолъа рорчIарал ишазул централъул нухмалъиялъе Муслиматие гьабураб хехаб кумекалъухъ.

Мурад Окиев, Хушет росдал администрациялъул бетIер

Рищиял -2018

Рищиязде хIадурлъи

23 январалдаса байбихьун районалда тIоритIулел руго рищиязул комиссиябазул членал цIализари. Гьезда малъулел руго гьанжесеб технологиялда рекъон рищиял тIоритIиялъул хасльаби: рищиялъул участкаялъул комиссиялъул гьаракь кьеялъул хIасилазул протоколал цIезари, избирателазул сияхIалде гьаракь кьолев жаниве вачин ва цогидалги.

Районалда буго кинабниги рищиязул 55 участок. Гьел рикьун руго анлъго къокъаялде, жиб–жиб къоялъ анцIго участкаялъул комиссиялъул членал цIализарула рищиязул территориалияб комиссиялъул хIалтIухъабаз. ЦIали лъугIун хадуб тестированиялъул хIисабалда экзамен кьуразе щвезе буго сертификатги.

МухIамад Къасумов

27 январь -Ленинградалъул блокада бахъараб къо

Тарих цIуни мурадалда

1941 соналъул 8 сентябралдаса 1944 соналъул 27 январалде щвезегIан, къватIибехун бухьенги къотIизабун, тушманас сверухъ ккун букIана Ленинград

Гьеб мурадалда 27 январалда Агъвали Къади Абаровасул цIаралда бугеб гимназиялда тIоритIана Ленинградалъул блокада бахъараб къоялда бан тадбирал: школалъул азбаралда тIобитIана линейка,

тIоритIана рагьарал дарсал ва щвана школалъул музеялде. Гьел тадбиразда гIахьаллъана ва цIалдохъабазда цеве кIалъаял гьаруна районалъул ветераназул ва херазул Советалъул председатель МухIамад Шамсудиновас.

Линейка. Къокъабго цеберагIудалъун тадбир рагьана

Западалъул политиказ СШАгун жигар бахъулеб буго КIудияб ВатIанияб рагъул тарих цIидасан, Советияб Армиялъ гьеб рагъулъ бихьизабураб бахIарчилъиги гьелъул кIварги мукъсан гьабун, хъвазе. КIудияб ВатIанияб рагъул хIакъикъияб тарих нилъер гIун бачIунеб гIелалда бичIчIизабизе гьеб кола жакъа нилъеда цебечIарал аслиял масъалабазул цояб.

тарбия кьеялъул рахъалъ гимназиялъул директорасул заместитель МухIамаддибир Зубаировас. Хадув кIалъазе вахъарав МухIамад Шамсудиновас бицана Ленинградалъул блокадаялъул хIакъалъулъ, гьениб шагьаралъул халкъалъ хIехьезе ккарал захIмалъабазул.

«Кваназе жо гьечIолъиялъ гIуцIун букIана карточнияб система, инженериялгун техникиял хIалтIухъабазе сордо-къоялда жаниб кьолеб букIана 400 грамм чадил, хIалтIухъанасе-250 грамм, цогидазе-150 грамм. Ракъул хIасилалда шагьаралда баккана цинга ва дистрофия унтаби, холел рукIана аза-азар гIадамал. 1941 соналъул 19 сентябралда

Ленинградалда тIад тушманасул 267 самолеталъ тIубараб къоялъ ралел рукIана бомбаби. Гьеб захIматаб хIалалдаса 1944 соналъул 27 январалда Советияб армиялъул бахIарчиял рагъухъабаз 871 къоялъ халат бахъараб блокадаялдасан эркен гьабуна Ленинградалъул халкъ, фашистазулаб армия, тала гьабун, Прибалтикаялъулгун Калининградалъул ракьаздасан бакътIерхьул рахъалдехун бачахъана», - ян абуна МухIамад Шамсудиновас.

Блокадаялъул заманалда халкъалда бихьараб захIмалъиялъулгун къохIехьеялъул ва Советияб Армиялъул бахIарчилъиялъул бицун кIалъана тарихалъул мугIалим Азмай ГIабдулкеримова.

Рагьараб дарс. 11 классалъул цIалдохъабазе «Ленинградалъул блокада бахъаралдаса 74 сон» абураб темагун тарихалъул рагьараб дарс кьуна мугIалим ПатIимат МухIамадовалъ. Гьеб тарихияб лъугьа-бахъиналъул хIакъалъулъ кIалъаял гьаруна МухIамад Шамсудиновас, мугIалимзабаз ва цIалдохъабаз.

Гимназиялъул музеялда.

ИчIабилеб классалъул цIалдохъабазе музеялда «Щумадисел КIудияб ВатIанияб рагъда» абураб темагун рагьараб дарс кьуна тарихалъул мугIалим Азмай ГIабдулкеримовалъ. Дарсида гIахьаллъарав МухIамад Шамсудиновас бицана КIудияб ВатIанияб рагъда гIахьаллъарал цо-цо районцоязул рагъулал нухазул хIакъалъулъ.

МухIамад Къасумов

Тарих

ДАГЪИСТАНАЛЪУЛ ВА ЧАЧАНАЗУЛ МУГIРУЗДАСАН КIУДИЯБ ДАРМИЛ НУХ

Халкъул-гIаламалъулго тарих бараб буго даранбазаралъул мурадазда тIад. Гьелъул хIисабги гьабичIого сиясаталъул ва рагъазул хIакъалъулъ хъвазе лъугьинги гIададисеб хIалтIи буго.

«тахшагъар», жалго хунзахъез «КIиабилеб Хунзахъ» абун цIар тараб Къеди. Чачаназул Къиял мухъалъул цIех-рех гьабулаго, чачаназе гIадатиял гурел, амма магIарулазул ханзабазул цIаразда жидер цIарал хурхалъураб тIабигIияб кьолъунги.

ГьоркьохъелгIасрабазул дармил нухазда тIад лъугьун рукIана батIи-батIиял пачалихъал ва пачалихъал цолъарал рагъулал гIуцIцIаби. ГьитIинавниги кIудиявниги хан лъугьунаан гьел нухазда «кьили лъезе», гьенисан хьвадулел дармил ва цогидал къукъабазухъа (караваназухъа) мухь боси мурадалда. Гьеб сабаблъун батIи-батIиял къуватазда гьоркьоб рагъ-кьал ккейги доб заманалъ кьанагIатаб жо букIинчIо.

«ХАЛКЪАЗУЛГО КIУДИЯБ НУХ» ДЕРБЕНТ - ТАРГЪИМ

Инсанасул чорхолъ бидурихьал киниги, Кавказалъул киналго мугIрузул щибаб бокIоналда, щибаб кIкIалахъ щун тIиритIун рукIана некIсиял нухал. Нилъеда лъала гьеб батIаго хIикмалъи гьабизе ккараб иш гуреблъи – ракьалда ругебгIан заманалъ гIадамазул нухалги рукIиндалха, амма, кин щиб букIун батаниги, рахIат хвезабун буго цо гьадинаб, цIакъ ниж жинда божараб жоялъ:

Гьарурал цIех-рехазул хIасилалда бижун буго пикру, гьел киналго нухал жинда рухьараб цо кIудияб нух нилъер мугIрул кьотIун, битIахъего Кавказалъул мугIрузул КIудияб щобил хьибилчIванги букIанин. Гьеб нухалъул байбихьи Дербенталдаги Каспий ралъдал рагIаллъабаздаги, ахир – гьалгьаязул Асса гIорул жаниблъиялда, гьеб гIорул мухъккун тIаде авлахъалдаса бачIунеб гьединабго кIвар бугеб цоги нухгун жубалеб бакIалда букIанин. Жидер ракьаздаса гьеб нух букIарал Дагъистаналъул жамагIатазул ва росабазул кIвар нилъеда бичIчIизе гьезул цIарал хьван таниги гIела. Кубачи ва Гъумеки, гIандалазул, гьидерил ва кIкIаралазул къуватал жамагIатал, гьанжесеб Болъихъ районалда ругел АнсалтIа, РахатIа гIадинал магIарул мацIалъул росаби, БакътIерхьул Дагъистаналдаго цого-цо букIараб «шагъар» ТIинди, Ункракьалъул

рал ракьалги хъулбиги ратана. Гьел хъулбузул гIемериселги ран руго гьалгъаязул мугIрузде щвезегIан битIахъего гьеб нухлул мухъалда тIад! Гьениса гIодобе, Асса гIорул кваранаб гIаркьеллъун жиб бугеб Гулойхи лъарал жаниблъиялдасаги ун гьеб щолеб букIана «сиязул шагъар» Таргъималде ва гьениб жубалаан, Каспий ралъдал тIасияб рагIалдасаги сверун гьанжесеб Магасалде ва гьениса Асса гIорул мухь ккун тIаде гуржистаналде балагьун унеб букIараб, Азиялдаса бачIунеб кIудияб дармил нухгун (Великий Шелковый путь).

Гьел ва гьезда релъарал мисалаздаги пикрабаздаги тIад жиндир кIвар цIцIикIараб гIелмияб хIалтIи гIуцIцIизе бегьуларебго гIадин, нижеда ккола бегьуларин нилъер тарихалда жаниб щиб букIаниги жо тIубанго букIинчIин чIезеги, гьеб букIараблъи чIезабизе гIурал мисалал гьечIин абун гIилаги бачун. МагIарухъ жеги чIаго руго халкъиял биценал ва бакIазул цIарал. Цо кинаб букIаниги некIсияб хIужаялъул мухIканлъи гьечIин абун учузлъиларо тарихалъе гьезул бугеб кьимат. НекIсиял нухазул рагIаллъабазда нух лъазелъун чIван рукIарал ва жакъаги ракьулъ раккун ругел ганчIил занал гIадин баккун буго гьезда жанисан нилъер бечедаб тарих ва нугIлъи гьабулеб буго гьез чанги жиндир кIвар цIикIараб тарихияб хIужаялъе.

Нусго километраялдасаги цIцIикIун гIеблъи ва зодобе тIогь хьвалеб гIадаб борхалъи бугеб ганчIил сангаралда релъун, кIиго ралъдада гьоркьоб къараб чIедераб ракьул чIологи кьотIун бакьбаккудаса бакътIерхьудехун рахьун чIун руго Кавказалъул мугIрул. КъватIиса тушманас киданиги мукIур гьаричIеб гьал ганчIил къураби, захIматал соназ Кавказалъул авлахъазул халкъазе рукIана рахчизе унел гьиналлъунги ва батIияб заманалъ батIи-батIияб хIалалъ жиндаса пайда босулеб букIараб Азиялдаса Европаялде

ЦIАР РАГIАРАВ ИТАЛИЯЛЪУЛАСУЛ ХЪВАЙХЪВАГIАЙ

Микьго сонги сапаралда бан, I355 соналъ Италиялъул Флоренция шагьаралде тIад вуссуна «Бартни» дармил рукъалъул хIалтIухъан Франческо Пагалотты. Гьес цадахъ босун бачIуна жинцаго нухда хъвараб «Дарамбазаралъул ва рикIкIадал ракьазул хIакъалъулъ кьиса» ян цIар тараб, хадуб дунялалдаго жиб машгьурлъараб кьиматаб хъвай-хъвагIай. Хадусел гIасрабаз дунялалъулго гIалимзабазул тарихиял цIехрехазе кьучIлъун лъугьараб гьеб хIалтIиялда жаниб тарихчагIаз кIвар буссинабун буго цо гьадинаб каламалда: « …циндаго гьеб нух буссуна шималияб рахъалде ва тIерхьуна «Кимириялъулин» жидеда абулел рорхатал мугIрузда гьоркьобе. Бищунго хIинкъи - кьай гьечIел даранчагIи гурони гьенисанги унаро. Цадахъ букIараб гьалмагъзабиялъулгун гьез кьолъикI гьабула «Маххул кавабазда» цебе. Гьедин арал гьел, жаго анкьи мугIрузда бан, хIинкъи цIцIикIарал киналго ракьалги хьибилалда тун, циндаго Табризалъул рагIалдаса раккула».

Флоренциялдаса сапарчиясул гьел рагIабаз пикру гьабизе тIамуна гIалимзаби. БакътIерхьул пачалихъазул некIсиял сапарчагIаз «Кимириялъулин» абулаан Шималияб Кавказалъул мугIрузда, Табризан абулаан Кавказалъул мугIрузул КIудияб щобалъул бакътIерхьул рахъалда, ЧIегIераб ралъдал рагIалда букIараб некIсияб шагьаралда. Флоренциялъуласул гьел рагIаби гIалимзабаз кIвар гьабичIого тезе рукIун ратила, гьев сапаралде вахъиналъул мурад, дунялалъул бакътIерхьул ва бакьбакул рахъалда ругел халкъал цоцалъ рухьун рукIараб некIсияб Чилай-дармил КIудияб нухалъул хIакъалъулъ (Великий Шелковый путь) мухIканаб цIех-рех гьаби букIинчIебани.

Тарихалъе цIакъ жиндир кIвар цIцIикIараб хIужа буго гьеб. Кидаго рикIкIунаан гьеб цIар рагIараб дармил нух Кавказалда гIагардецин щвечIого, Ираналъул ва ГIиракъалъул авлахъал кьотIун унаанин. Гьев Франческо Пагалоттил рагIабазда божани, бихьулеб буго дунялалъулго халкъазул тарихалда жанир ругел бищунго хIикматал нухазул цояб Шималияб Кавказалъул мугIруздаса букIараблъи. Гьелго рагIабаз нилъеда бицунеб буго цоги кIвар бугеб жоялъул хIакъалъулъ. ГьоркьохъелгIасрабаз Кавказалъул мугIрул кьотIун букIанин Азиялдаса Европаялде унеб бальгояб нух (контрабандная дорога).

ГьоркьохъелгIасрабазул яги жеги цересел хъвайхъвагIаязда жаниб Чилай-нухалъул хIакъалъулъ цогIаги бицен гьечIо, XIX гIасруялде щвезегIан гьединаб цIар лъиданиги рагIунги букIинчIо.

(Хадусеб букIине буго)

Нухлулазе гIанса

Киртал ричIулеб кIул

ГIелму лъазабизе ккола цIамул къадаралда, адаб лъазабизе ккола ханждал къадаралда

Аллагьас хирияв МухIаммад нилъер умматалъе илчилъунги витIун, исламалъул бакъул чIораз дунял гвангъизабидал, ралъадгIан гьваридаб гIелмуялъул бетIергьабаз нилъеда гIелмуялдаго цадахъ малъана адабги. ТIарикъаталъул тIахьазда гIемер ратула гьадинал рагIаби: «ТIадегIанаб даражаялде инсан щоларо адабхIурматалдалъун гурони, макъамалдаса гIодовеги вортуларо адабхIурмат теялдалъун гурони»,- ян. Гьединго абула: «Адаб-хIурмат лъикIаб буго тIагIат-гIибадаталдасаги. Инсан капурлъуларо мунагь гьабиялдалъун. Амма купруялде ккола гьабураб мунагь щибго гуреб жолъун бихьани ва адаб теялдалъун», - илан.

Имам ШафигIияс абулаан: «Аллагь гурхIаяв имам Маликица дида абуна: «Я МухIаммад! Дуца гIелму лъазабе цIамул къадаралда, адаб лъазабе ханждал къадаралда»,- ян. ГIелму кванилъ цIамгIан бугониги гIолин, адаб лъазаби кIванагIан цIикIкIинабеян абураб магIна ккола гьелъул. ГIабдурахIман ибну Къасимицаги абуна: «Дун имам Маликихъе хьвадана кього соналъ. АнцIила микьго соналъ дица гьесдасан лъазабуна адаб, кIиго соналъ лъазабуна гIелму. Дун гьанже пашманлъула кьоябго соналъ адаб лъазабичIогойилан». Абу ГIали ад-Дакъакъица абулаан: «Аллагьасул хIазраталде лагь щоларо гIибадаталъулъ адаб гьабиялдалъун гурони. ТIагIат гьабиялъулъ адаб цIуничIев чи БетIергьанасдаса нахъчIваравлъун вукIуна лъабкъоялда анцIазарго пардавалъ»,- илан. ХIасил, адаб ккола киналго лъикIлъабазде рачунеб нух ва Аллагьасде инсан щвей гьукъулел киртал ричIулеб кIул.

Дагъистаналъул гIалимзабазги гIабидзабазги кутакаб кIвар кьолаан жидерго лъималги мутагIилзабиги адаб-хIурмат бугеллъун лъугьиналде. Узухъда, гьелдаго цадахъ эбел-инсулги букIине ккола цIикIкIараб кIвар лъималазе тарбия кьеялъе. Гьелъие мисаллъун рехсела Гьарун Рашид абулев халифасулги гIалим АсмагIиясулги ккараб. Бащдаб дунялалда кверщел гьабурав Гьарун Рашидица жиндирго вас витIула гIелму ва адаб малъизе гьеб заманалъул машгьурав гIалим Абу СагIид АсмагIиясухъе. Цо кьоялъ гьезухъе щвезе арав халифасда АсмагIи ватула какие чурулев, гьесул васин абуни гьесул хIатIазде лъим тIолев. Гьес гIайибчIван гIалимасда абула: «Дица духъе вас витIун вуго гIелмуги малъизе, тарбияги кьезе. Щай дуца гьесде амру гьабичIеб, цояб квералъ лъимги тIун, цогидаб квералъ дур хIетIе чуреян?» - абун. Пашманлъизе бачIуна нилъер заманалда гьединал эбел-эмен дагьал рукIиналъ. МугIалимас тамихI гьабизеяли киб гурин бокьулеб,гьаракь борхун кIалъан ватаницин квеш бихьун лъугьуна.

МухIамадхIабиб МахIатIов, «ХIакъикъат» газеталдаса босараб

Конкурс

Къуръан цIализе ахIулел руго

Диналъул хIакъикъиял хазинаби ва пасихIго Къуръан цIализе лъалел лъимал тIатинари мурадалда 8 апрелалда ТIинди тIобитIизе буго районазда гьоркьосеб Къуръан цIалиялъул конкурс. Конкурсалда гIахьаллъизе бегьула росабалъа щибаб кьокъаялда кIи-кIи чи.

Васал:

1 кьокъа-13 сониде рахинчIел васаз цIализе ккола Къуръаналъул цо жуз **(хIифз),**

2 кьокъа-15 сониде рахинчIел 1-5 жузал,

3 кьокъа-13 сон рахинчIел 30 жуз **(хIифз)**,

4 кьокъа-14 сониде рахинчIел 26-30 жузал,

5 кьокъа-20 сониде рахинчIел 1-30 жуз .

Ясал:

1кьокъа- 14 сониде рахинчIел 30 жуз **(хIифз)**,

2 кьокъа- 15 сониде рахинчIел 26-30 жузал,

3 кьокъа- 15 сониде рахинчIел 1-5 жузал.

Конкурсалда гIахьаллъулесухъ букIине ккола паспорт яльуни лъимер гьабиялъул свидетельство.

КинабгIаги разилъунгутIи гIуцIарухъабазухъе гIарза хьван халгьаби буго.

Конкурсалда бергьаразе кьезе бихьизабун буго: тIоцебесеб бакI- Къуръан ва 5000 гъурущ, кIиабилеб бакI-Къуръан ва 3000 гъурущ, лъабабилеб бакI Къуръан ва 2000 гъурущ.

ГIуцIиялъул комитет
тел. 8 -960- 412-84-51

Хал гьаби тIобитIана

Дагъал церегIан къояз Силди, Гьакъо, Метрада ва Гъоркьияб-Хъварщини росабалъ тIобитIана изну бугеб ярагъ цIуниялда ва хIалтIизабиялда сверухъ хал гьаби. Хал гьабиялда рачIун рукIана районалъул жанисел ишазул отделалъул гьел росабалъ ругел участковиял Мухтар Къурбанов ва Нажмудин Абакаров, гьединго МВДялъул Липецк областалъул управлениялъул заманаялъе нилъер районалде рачIарал полициялъул майорал Анатолий Ковальчук ва Геннадий Курзиков.

Гьез хал гьабуна ярагъ цIуни ва хIалтIизабиялъул къагIидаби цIунун ругищали ва тIатинаруна ругел гIунгутIаби, гьаруна малъа -хъваял.

Гьединго гьел дандчIвана школазда, хасго Метрада школалда цIалдохъабигун ва мугIалимзабигун гьаруна лъималазул гIадлу-низам букIинабиялъул ва терроризмалда хурхарал гара-чIвариял.

Дандельиялда кIалъазе рахьарал Метрада росдал администрациялъул бетIер Шамил ГIабдусаламовас ва росдал библиотекаялъул хIалтIухъан ХIабиб Давудовас бицана 18 марталъ Россиялъул президент вищиялъе т1оритIизесел рищиязул, росуль гIадлу-низам ва рацIцIалъи цIуниялъул х1акъалъулъ.

Шамил ГIабдусаламовас баркала загьир гьабуна полициялъул х1алт1ухъабазе, ва лъикIаблъун рикIкIана зама-заманалдаса гьединал хал гьариял ва данделъаби росабалъ т1орит1и.

ХIабиб Давудов, Метрада росу

КучIдул цIалулезул конкурс

29 январалъ Агъвали Къади Абакаровасул цIаралда бугеб гимназиялда тIобитIана районалъул 11 классазул цIалдохъабазда гьоркьоб Дагъистаналъул шагIирзабаз хъварал кучIдул цIалиялъул конкурс.

КучIдул цIализе лъикIаб махщел бихьизабурай Гьигьалъ школалъул цIалдохъан Муи Шамиловалъе щвана тIоцебесеб бакI, кIиабилеб бакI щвана Къеди школалъул цIалдохъан Зулфия ГIусмановалъе, лъабабилеб бакIалъе мустахIикълъана ТIадгьакъвари школалъул цIалдохъан ТIавус ЯхIяева.

Бергьаразе ва призеразе районалъул лъай кьеялъул управлениялъул рахьалъан кьуна данде кколел даражабазул дипломал.

Муи Шамилова гIахьаллъизе йиго республикаялъулаб конкурсалда. Гьарула гьелъие бергьенлъи.

Р.ГIабдусаламова, лъайкьеялъул управлениялъул методист

Отдел МВД сообщает

Операция маршрутка

ОГИБДД ОМВД России по району в целях повышения безопасности дорожного движения, предупреждения дорожно-транспортных происшествий из-за эксплуатации технически неисправных средств, профилактики аварийности при осуществлении пассажирских перевозок автобусами на территории обслуживания проводятся оперативно- профилактического мероприятия «Маршрутка», направленное на повышение безопасности пассажирских перевозок автобусами, выявление и пресечение административных правонарушений в области дорожного движения.

* * *

Проверка водителей

В целях обеспечения безопасности дорожного движения на территории района, предупреждения аварийности, смертности и травмирования граждан в результате ДТП, повышения культуры поведения различных категорий участников дорожного движения в районе проводятся мероприятия по проверке водителей.

М. Газимагомедов, начальник ОГИБДД ОМВД России по району

Объявление

Филиал ГБУ РД «Дагтехкадастр» по Цумадинскому району извещает о прекращении получения денежных средств за оказываемые услуги в наличной форме в связи с переходом на безналичную форму оплаты работы. Оплата будет производиться через терминалы, расположенные в здании филиала МФЦ по району.

А. Абдурахманов, директор филиала

Баркула юбилей

8 февралалда гIумрудул 80 сон тIубала ТIинди росулъа 14 лъимадул эмен Закарьяев Рашидил.

Рашидил тIолабго гIумру ана лъималазе тарбиягун лъай кьолаго. КIикъоялда анцIила щуго соналъ хIалтIана гьев мугIалимлъун, щуго соналъ хIалтIана маданиятальул хIалтIухъанлъун.

ГIемерсоназулаб ракIбацIцIадаб хIалтIуе гIоло Рашид Закарьяев мустахIикълъана районалъул маданияталъулгун лъай кьеялъул управлениязул ва Республикаялъул лъайкьеялъул министерствоялъул шапакъатазе.

Баркула Рашидида юбилей! Гьарула гьесие щулияб сахлъи, рохел, аваданлъи ва тирилъи.

Лъайкьеялъул хIалтIухъабазул профсоюзалъул районалъул комитет

Спорт-Спорт-Спорт

Эркенаб гугари

29 январалда Хьаргаби тIобитIана 2003-2004 соназ гьарурал гIолилазда гьоркьоб эркенаб гугариялъул рахьалъ зоналияб кьец. Гьенир гIахьаллъарал нилъер районалъул гIолилал гугарухъабазе щвана цо тIоцебесеб ваункъго лъабабилеб бакIал.

41 кг. цIайиялда КIочIалиса АхIмад МухIамадовасе щвана тIоцебесеб бакI. (суратaлда).

57 кг. цIайиялда лъабабилел бакIал щвана Шамил Къурбановасе ва ИсмагIил Билаловасе. 75 кг. цIайиялда гьединго лъабабилел бак1ал щвана ГIумахан МухIамадовасе ва Рамазан Малачевасе. (киналго Агъвали спортшкола).

Гьел гIолилал гIахьаллъизе руго февралалъул ахиралда Хасавюрталда тIобитIизесеб республикаялъул первенствоялда.

Теннис

29 январалда Агъвали спортшколалъул залалда тIоритIана 2001-2002 ва 2003-2004 соназ гьарурал гIолилазда гьоркьоб столалда хIалеб теннисалъул рахьалъ кьецал. Гьенир гIахьаллъана Агъвали, Гъоркьгьаквари, Хуштада, Гьигьалъ, ТIинди, Лъондода, Эчеда росабазул школазул командаби.

ХIасилал:

2001-2002 соназ гьарурал гIолилал:

Васал: 1.Абубакар Асадулаев (Лъондода), **2.** Салим МухIамадов (Лъондода), **3.**Абубакар ГIадусаламов (Эчеда).

Ясал: 1.ГIашура Мусаева (Агъвали), **2.**Зулфия Керимова (Агъвали), **3.**ПатIимат ГIаличуева (ТIинди).

2003-2004 соназ гьарурал гIолилал:

Васал:1.Пахрудин Шейхисламов (Эчеда), **2.**МухIамадхан ИсмагIилов (Хуштада), **3.** Закарья Набиев (Эчеда).

Ясал:1.Муъминат Абакарова (Агъвали), **2.**Жавгьарат МухIамадова (ТIинди), **3.**Фатима ГъазимухIамадова (Гъоркьгьаквари).

Бергьаразе ва призеразе кьуна данде кколел даражабазул грамотаби.

Шамил Сажидов

«Редакция газеты «ЦIумадисезул гьаракь» («Голос Цумады»)» Муниципальное унитарное предприятие, сокращенно МУП «РГГЦ»

БетIерав редактор Малачдибиров ГIубайдула СагIадулаевич

Жавабияв секретарь Залимханова Хадижат МухIамадовна

ТЕЛЕФОНАЛ: Редакторасул 2-52-44 Жавабияв секретаралъул 2-52-92

Редакциялъул (издателасул) адрес: 368900 Дагъистан Республика, Цlумада район, Агъвали росу.

«ЦIУМАДИСЕЗУЛ ГЬАРАКЬ» газета гIуцIараб: «Цlумада район» муниципалияб районалъул администрация

Газета зарегистрирована в Управлении Федеральной службы по надзору в сфере массовых коммуникаций, связи и охраны культурного наследия по Республике Дагестан. Свидетельство о регистрации ПИ №ФС 05-0005 от 20 августа 2008 г.

Газета бищана редакциялъул компьютеразул цехалда

Газета къватIибе биччана РГЖТялъул типографиялда. Адрес: 367018, МахIачхъала шагьар, Петр I-сул проспект, 61

Редакциялъул пикру кидаго гуро рахьарал макъалабазул авторазул пикругун данде кколеб. Макъалабазда рихьизарурал хIужабазул, цIаразул, тарихазул ва цогидалги баяназул жаваб кьола гьезул автораз.

Газеталъул индекс: бащдаб лъагIалие - 51377 лъагIалие - 63302 Тираж -2025 Заказ ---

Графикалда рекъон газета къватIибе биччазе гъулбасизе кколаан 17 с. 00 мин. ХIакъикъаталда гъулбасана 16 с. 45 мин.

Газеталъул электроннияб адрес: Golostsumady@mail.ru